

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ บัญญัติให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดขึ้นให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) จึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้น เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการและลูกจ้างในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ยึดถือปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป¹

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

“ข้าราชการรัฐสภา” หมายความว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

หมวด ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา

ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยอมรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม รวมถึง

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๒๓ ง หน้า ๕๕ / ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

คำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน โดยไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นมาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดหรือดำรงตำแหน่งใด หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน

ข้อ ๖ ข้าราชการรัฐสภาต้องภักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร

ข้อ ๗ ข้าราชการรัฐสภาต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ส่วนรวม เน้นการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีกลไกให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๘ ข้าราชการรัฐสภาต้องรู้รักสามัคคี มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่ประพฤติดนเป็นทีเสื่อมเสีย

ข้อ ๙ ข้าราชการรัฐสภาต้องยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน กล้าคิด กล้าทำ และกล้ารับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง มีจิตให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ด้วยอัธยาศัยไมตรี โดยไม่เลือกปฏิบัติพร้อมให้บริการอยู่เสมอ

ข้อ ๑๑² ข้าราชการรัฐสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยรักษาความลับของทางราชการและความลับอื่นที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม

² ข้อ ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ ๑๒ ข้าราชการรัฐสภาต้องให้เกียรติแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวท้าวสิทธิส่วนบุคคลหรือเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น

ข้อ ๑๓ ข้าราชการรัฐสภาต้องเสียสละ มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้งาน อย่างเต็มที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

ข้อ ๑๔ ข้าราชการรัฐสภาต้องประหยัด โดยการใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ และสิทธิประโยชน์ที่ราชการจัดให้อย่างคุ้มค่า สมประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๑๕ ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

ข้าราชการรัฐสภาเมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการรัฐสภา มีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (ถ้ามี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาโดยพลัน

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๖ ก.ร. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึง และจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภาและกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

(๓) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาผู้นั้น

(๔) ตีความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ประมวลจริยธรรมนี้

(๕) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๑๗³ ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาร่วมกันพิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

(๒) กรรมการซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก หรือผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้เลือกกันเองส่วนราชการละสองคน

(๓) กรรมการซึ่งเลือกจากข้าราชการรัฐสภา ส่วนราชการละสองคนตามวิธีการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาร่วมกันพิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

ให้ ก.ร. แต่งตั้งผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของส่วนราชการ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ข้อ ๑๘ กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

ให้กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาใหม่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่างให้กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาที่ได้รับแต่งตั้งมีวาระอยู่เท่ากับวาระที่เหลืออยู่

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาว่างลงก่อนครบวาระให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการสรรหาตำแหน่งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

³ ข้อ ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

แทนตำแหน่งที่ว่างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการสรรหากรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามข้อ ๑๗ แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้⁴

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของส่วนราชการ

(๓) คຸ້ມครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาผู้นั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการ รัฐสภาและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มี ข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๗) ควบคุม กำกับ ส่งเสริม และให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ ในส่วนราชการ

(๘) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ ในส่วนราชการเมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.ร. ภายในสามสิบวัน ถ้า ก.ร. มิได้วินิจฉัย เป็นอย่างอื่น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.ร. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภาเป็นที่สุด

(๙) ส่งเรื่องให้ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ ทุกปีและเผยแพร่ให้ข้าราชการรัฐสภาทราบ เพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.ร.

(๑๒) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

⁴ ข้อ ๑๘ วรรคสี่ เพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

(๑๓) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาวางกรอบแนวทางการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามกรอบที่ ก.ร. กำหนด

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก และผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานที่อยู่ในสำนัก มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้⁵

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการรัฐสภาในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.ร. หรือคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตน และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาไปให้ ก.ร. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.ร. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อนำเสนอ ก.ร. ต่อไป

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมาย

⁵ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒๑ ให้กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ให้ความสำคัญเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลุกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภามอบหมาย หรือตามความเห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๔) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หรือที่ ก.ร. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๒๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปลุกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการรัฐสภาใหม่ จัดให้ข้าราชการรัฐสภาลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีการบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภาแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารและข้าราชการรัฐสภาอย่างสม่ำเสมอ

(๒) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๓) ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๔) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๕) เผยแพร่ให้สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน รวมถึงบุคคลในครอบครัวของข้าราชการรัฐสภาทราบประมวลจริยธรรมนี้ เพื่อไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

ข้อ ๒๓⁶ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามหมวด ๒ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยพนักงานราชการ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๕ ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการรัฐสภาผู้ใดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นควบคู่กับความรู้ความสามารถด้วย

ข้อ ๒๖ เมื่อมีปัญหาข้อสงสัยในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการรัฐสภาอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด นำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้⁷

ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอาจส่งเรื่องให้ ก.ร. วินิจฉัยได้

ในกรณีที่ ก.ร. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญ อันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้ ข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ต้องรับผิดทางวินัย

ข้อ ๒๗⁸ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้ทัน ข้าราชการรัฐสภาอาจขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหามาก่อน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างสำนึกหลักซึ้งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการรัฐสภาที่สร้างความไว้วางใจ

⁶ ข้อ ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

⁷ ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

⁸ ข้อ ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

และเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม และให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรม
ข้าราชการรัฐสภาและ ก.ร. ทราบ

ข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรม
และจริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน
เคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาภายในเก้าสิบวัน
นับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๙ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.ร. จัดให้มี
การประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ร. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการรัฐสภา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หัวหน้า
ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และผู้ตรวจการแผ่นดิน อย่างกว้างขวาง และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง
ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ชัย ชิดชอบ

ประธานรัฐสภา

ประธาน ก.ร.

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖⁹

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามข้อ ๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้

ข้อ ๑๑ ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้

หมายเหตุ : โดยที่บทเฉพาะกาลข้อ ๒๙ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา กำหนดให้เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีผลใช้บังคับ ให้ ก.ร. จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา การรับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการรัฐสภา ผู้อำนวยการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม คณะกรรมการการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม โดย ก.ร.ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งบังคับบัญชาข้าราชการในกลุ่มหรือกลุ่มงานในปัจจุบัน กรณีที่องค์ประกอบของกรรมการการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาว่างลงก่อนครบวาระหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และระยะเวลาในการสรรหากรรมการการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง เพื่อให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องกำหนดประมวลจริยธรรมนี้